

Pakiety edukacyjne do nauki języka polskiego – Polonijna edukacja językowa i kulturowa

**koncepcja¹ wspierająca strategiczne kierunki działalności Instytutu Rozwoju Języka
Polskiego na lata 2025-2030**

Zakres

Pakiety edukacyjne do nauki języka polskiego w ramach polonijnej edukacji językowej i kulturowej to koncepcja obejmująca opracowanie serii publikacji integrujących nauczanie języka i kultury. Materiały powinny być opracowywane przez specjalistów zgodnie z założeniami nowoczesnej dydaktyki językowej i przeznaczone dla adolescentów (10-15 lat), młodzieży (15-18 lat) i dorosłych.

Cele i grupa docelowa

Celem działań w ramach tego programu jest, w odniesieniu do przygotowywanych standardów językowego i kulturowego kształcenia za granicą w kontekście edukacji polonijnej, wsparcie nauki języka polskiego opracowanie wysokiej jakości pakietów edukacyjnych do nauczania języka polskiego dla odbiorców w różnych grupach wiekowych, w zgodzie z kierunkami strategicznymi Instytutu Rozwoju Języka Polskiego (IRJP), a także z nowoczesnym systemem nauczania języka polskiego poza granicami kraju. Publikacja pakietów edukacyjnych wypełni istniejącą od szeregu lat lukę w profesjonalnie opracowanych materiałach dydaktycznych integrujących nauczanie języka i kultury, zgodnie z założeniami współczesnej dydaktyki językowej oraz standardami multimedialnego opracowywania materiałów edukacyjnych do nauki języków. Działania w tym zakresie w roku 2025 obejmują opracowanie i wydanie w formie elektronicznej dwóch pierwszych części w ramach serii pakietów edukacyjnych dla adolescentów (10-15 lat), młodzieży (15-18 lat) i dorosłych (powyżej 18 lat), stanowiących jednocześnie grupę docelową odbiorców.

Koncepcja wpisuje się w zadania Instytutu, zgodne z Ustawą z dnia 7 października 2022 r. o Instytucie Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, art. 3.2. oraz zapewnia realizację kierunków strategicznych IRJP, a w szczególności celów 1.1. do 2.3. i 4.1. do 4.3.², mówiących m.in. o podniesieniu jakości i atrakcyjności kształcenia w zakresie języka polskiego, zwiększeniu dostępności i upowszechnieniu nauki języka

¹ Koncepcja stanowi ramy dla realizacji projektu, precyzując jego zakres, cele i rezultaty projektów, ale pozostawiając swobodę w jego realizacji. Realizacja projektów odbywa się we współpracy z Instytutem Rozwoju Języka Polskiego (IRJP), zgodnie z założeniami merytorycznymi.

² <https://www.gov.pl/web/irjp/5-kierunkow>

polskiego poza granicami kraju dla osób nieposiadających polskich korzeni, a także o wspieraniu tożsamości narodowej w polonijnym środowisku edukacyjnym.

Opis pakietu edukacyjnego

Specyfikacja merytoryczna pakietu edukacyjnego:

1. Zgodność z założeniami współczesnych europejskich standardów kształcenia językowego

Pakiet edukacyjny dla dorosłych powinien realizować założenia dydaktyczne przypisane poziomowi A1 według skali biegłości językowej *Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego* (ESOKJ)³. Powinien być przygotowany w promowanym przez ESOKJ formacie dydaktyki działaniowej oraz nauczania międzykulturowego. Obecność powyższych założeń dydaktycznych powinna być zapewniona na poziomie ogólnej koncepcji dydaktyczno-metodycznej pakietu edukacyjnego oraz na poziomie konkretnych aktywności i zadań zamieszczonych w poszczególnych jednostkach lekcyjnych. Format dydaktyczny pakietu edukacyjnego powinien odpowiadać oczekiwaniom formułowanym przez rozpoczynających naukę od podstaw reprezentantów środowisk polonijnych.

2. Prezentacja współczesnego wizerunku Polski wraz z jego promocją

Pakiet edukacyjny eksponuje obraz dzisiejszej Polski, oferując wgląd w życie współczesnych Polek i Polaków. Zamieszczone w pakiecie edukacyjnym aktywności lekcyjne zachęcają do odkrywania miejsc w Polsce, postrzeganych powszechnie jako atrakcyjne wizerunkowo oraz motywują do nawiązywania i podtrzymywania kontaktów z ich mieszkańcami. Opracowany materiał dydaktyczny stanowi narzędzie promocji współczesnej Polski, demonstruje jej współczesny nowoczesny wizerunek i różnorodność stylów życia.

3. Zapewnienie autentyczności komunikacyjnej i naturalności językowej

Integralną częścią pakietu edukacyjnego są nagrania audio, które charakteryzuje autentyczność kontekstów sytuacyjnych oraz rozmów prowadzonych przez bohaterów poszczególnych dialogów. Poszczególne jednostki lekcyjne osadzone są w realnych kontekstach komunikacyjnych. Język pakietu edukacyjnego charakteryzuje naturalność i autentyczność. Pakiet w swoich treściach i aktywnościach dydaktycznych powinien mieć charakter uniwersalny, umożliwiający pracę z nim w różnych regionach świata.

4. Zgodność z wymaganiami programowymi dla poszczególnych poziomów biegłości językowej według ESOKJ

Przyrost kompetencji gramatycznych i leksykalnych jest zgodny z wymaganiami programowymi opisującymi stosowny poziom według skali ESOKJ. W swoim wymiarze

³ <https://www.cambridgeenglish.org/pl/exams-and-tests/cefr/>

programowym pakiet edukacyjny zawiera aktywności i zadania umożliwiające podejmowanie działań językowych w zakresie recepcji, produkcji, interakcji oraz mediacji. Biorąc pod uwagę wymagania określone dla konkretnego poziomu biegłości językowej szczególny akcent powinien być postawiony na rozwijanie kompetencji o charakterze receptywnym i interakcyjnym.

5. Zapewnienie aktywności i zadań wspierających rozwijanie umiejętności transwersalnych przez uczących się

Integralnym elementem pakietu edukacyjnego powinny być aktywności i zadania rozwijające umiejętności psychospołeczne uczących się, zachęcające do podejmowania współpracy z innymi uczącymi się oraz dbanie o innych, jak również kierowanie sobą i dbanie o siebie. Oczekuje się także włączenia w dydaktyczny format pakietu aktywności wspierających autonomię i odczuwanie sprawczości działaniowej przez uczących się, umożliwiających kontrolę własnej skuteczności oraz autoewaluację nabywanych umiejętności językowych i kulturowych.

6. Wspieranie umiejętności efektywnego uczenia się języka polskiego

Integralnym elementem pakietu edukacyjnego powinno być także rozwijanie kompetencji w zakresie uczenia się języka. Oczekuje się zatem wskazówek strategicznych oraz aktywności poświęconych refleksji nad efektywnym procesem uczenia się polszczyzny. W celu wsparcia rozwoju kompetencji leksykalnych pakiet edukacyjny powinien zawierać aktywne listy wprowadzanego słownictwa, prezentujące materiał leksykalny w szerokim kontekstach jego użycia wraz z klasyfikacją pól tematycznych ułatwiających jego zapamiętywanie. Materiał gramatyczny powinien być prezentowany zarówno w formie sygnałnej w ramach poszczególnych lekcji, jak i pod postacią syntetycznego zestawienia całego pensum gramatycznego, sklasyfikowanego poszczególnymi kategoriami gramatycznymi.

7. Wspieranie rozwijania kompetencji fonetycznych przez uczących się

Jednym z elementów dydaktycznych pakietu edukacyjnego powinna być oferta treningu w zakresie wymowy i intonacji. Jego obecność powinna podlegać progresji powiązanej z rozwojem kompetencji językowych przez uczących się. Oczekuje się atrakcyjnych i różnorodnych formatów aktywności fonetycznych zawartych w poszczególnych jednostkach lekcyjnych.

Wymagania wobec autorów i wydawców materiałów dydaktycznych

Autorzy pakietu edukacyjnego powinni posiadać wieloletnie doświadczenie w przygotowywaniu materiałów dydaktycznych do nauczania języków obcych, w tym języka polskiego jako nierodzimego. Powinni reprezentować współczesny europejski styl opracowywania podręczników, potwierdzający znajomość współczesnych trendów

dydaktycznych. Powinni reprezentować środowisko akademickie oraz praktyków nauczania polszczyzny jako języka nierodzimego. Powinni posiadać wykształcenie glottodydaktyczne oraz doświadczenie w kształceniu nauczycieli języka polskiego jako nierodzimego, w szczególności w prowadzeniu szkoleń i warsztatów dla nauczycieli pracujących później ze stworzonymi materiałami dydaktycznymi.

Wypracowane materiały/pakiety edukacyjne powinny odznaczać się wysoką jakością, przystępnością, zrozumiałym językiem, a także logiczną i funkcjonalną redakcją. Najlepiej, gdyby byli to autorzy z doświadczeniem w redagowaniu materiałów edukacyjnych do nauki języków obcych w tym języka polskiego jako odziedziczonego/pochodzenia i obcego. Potencjalni wydawcy powinni charakteryzować się doświadczeniem w redakcji i publikacji materiałów edukacyjnych do nauki języków obcych w tym języka polskiego jako odziedziczonego/pochodzenia i obcego oraz w ich sprzedaży na rynkach polskim i zagranicznych. Sukcesy wydawnicze (rynkowe) i popularnościowe (dobry odbiór przez osoby uczące się) są dodatkowym atutem w procedurze wyboru.

Wskaźniki

- ✓ Liczba opracowanych pakietów edukacyjnych

Rezultaty

- ✓ Zwiększenie atrakcyjności i poprawa dostępności do materiałów do nauki języka polskiego jako obcego
- ✓ Zwiększenie zintegrowania nauki języka polskiego z elementami współczesnej kultury polskiej, zgodnie z założeniami współczesnej dydaktyki języków obcych
- ✓ Wzrost motywacji do nauki języka polskiego
- ✓ Wzmocnienie poczucia tożsamości narodowej i kulturowej

Termin składania Wniosków oraz przewidywany termin rozstrzygnięcia Naboru

Wnioski realizujące Koncepcję można składać do 30 maja 2025 r. Przewidywany termin ogłoszenia rozstrzygnięcia Naboru wynosi 30 dni od daty zakończenia Naboru na Koncepcję.

Dodatkowe informacje

- Dopuszcza się złożenie projektów bazujących na opracowanych materiałach pod warunkiem, że wniosek zakłada ich dostosowanie do wymogów wskazanych w niniejszej koncepcji.
- Dopuszcza się złożenie wniosku realizującego część koncepcji np. na opracowanie pakietu materiałów edukacyjny dla adolescentów (10-15 lat) lub młodzieży (15-18 lat) lub dorosłych.

- Gotowy pakiet materiałów należy dostarczyć w nieprzekraczalnym terminie do końca 2025 roku.
- Otrzymanie dofinansowania na opracowanie materiałów wiąże się z przekazaniem praw autorskich opracowanych materiałów do Instytutu.
- Wypracowane materiały/pakiety edukacyjne muszą być zgodne w określoną przez Instytut formą graficzną.
- Realizator odpowiada za monitorowanie i ewaluację projektu oraz prawidłowe informowanie o źródłach dofinansowania projektu, zgodne z regulaminem oraz wytycznymi instytucji finansujących. Obowiązek ten dotyczy wszelkich materiałów promocyjnych, informacyjnych i komunikacyjnych związanych z realizacją projektu